

TẬP ĐỌC **THẮNG BIỂN**

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc lưu loát toàn bài. Biết đọc diễn cảm bài văn với giọng gấp gáp, căng thẳng, cảm hứng ngợi ca. Nhấn giọng các từ ngữ gọi tả, các từ tượng thanh làm nổi bật sự dữ dội của cơn bão, sự bền bỉ, dẻo dai và tinh thần quyết thắng của thanh niên xung kích.

2. Hiểu nội dung, ý nghĩa của bài : Ca ngợi lòng dũng cảm, ý chí quyết thắng của con người trong cuộc đấu tranh chống thiên tai, bảo vệ con đê, bảo vệ cuộc sống yên bình.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Tranh minh hoạ bài đọc trong SGK.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

GV kiểm tra 2 HS đọc thuộc lòng *Bài thơ về tiểu đội xe không kính*, trả lời các câu hỏi trong SGK.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Lòng dũng cảm của con người không chỉ được bộc lộ trong chiến đấu chống kẻ thù xâm lược, trong đấu tranh vì lẽ phải mà còn được bộc lộ trong cuộc đấu tranh chống thiên tai. Bài văn *Thắng biển* các em học hôm nay khắc hoạ rõ nét lòng dũng cảm ấy của con người trong cuộc vật lộn với cơn bão biển hung dữ, cứu sống quăng đê.

2. Hướng dẫn luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– HS tiếp nối nhau đọc 3 đoạn của bài, đọc 2 – 3 lượt (xem mỗi lần xuống dòng là 1 đoạn).

+ Đoạn 1 : Con bão biển đe dọa.

+ Đoạn 2 : Con bão biển tấn công.

+ Đoạn 3 : Con người quyết chiến, quyết thắng cơn bão biển.

GV kết hợp hướng dẫn HS quan sát tranh minh hoạ mô tả rất sống động cuộc chiến đấu với biển cả của những thanh niên xung kích ; giúp HS hiểu các từ khó trong bài (*mập, cây vẹt, xung kích, chèo*).

– HS luyện đọc theo cặp.

– Một, hai HS đọc cả bài.

– GV đọc diễn cảm toàn bài :

+ Đoạn 1 : Câu đầu đọc chậm rãi. Những câu sau nhanh dần, nhấn giọng từ *nuốt tươi* miêu tả sự đe dọa của cơn bão biển.

+ Đoạn 2 : Giọng gấp gáp, căng thẳng, nhấn giọng những từ ngữ gợi tả, các từ tượng thanh, hình ảnh so sánh, nhân hoá, gợi ra cảnh tượng biển cả giận dữ, điên cuồng tấn công con đê – thành quả lao động của con người : *ào, như một đàn cá voi lớn, sóng trào qua, vụt vào, vạt lộn dữ dội, giận dữ điên cuồng, hàng ngàn người, quyết tâm chống giữ*.

+ Đoạn 3 : Giọng hối hả, gấp gáp hơn, nhấn giọng các từ ngữ thể hiện cuộc chiến đấu với biển cả rất gay go, quyết liệt ; sự dẻo dai, ý chí quyết thắng của những thanh niên xung kích : *một tiếng reo to, âm âm, nhảy xuống, quật, hàng rào sóng, ngụp xuống, trôi lên, cứng như sắt, cột chặt lấy, dẻo như chèo, quấn chặt, như suối, sóng lại,...* Câu kết, giọng đọc khẳng định, tự hào.

b) Tìm hiểu bài

Gợi ý các câu trả lời :

– HS đọc lướt cả bài, trả lời : *Cuộc chiến đấu giữa con người với cơn bão biển được miêu tả theo trình tự như thế nào ?* Cuộc chiến đấu được miêu tả theo trình tự : Biển đe dọa (đoạn 1) → Biển tấn công (đoạn 2) → Người thắng biển (đoạn 3).

– HS đọc thầm đoạn 1, tìm từ ngữ, hình ảnh trong đoạn văn nói lên sự đe dọa của cơn bão biển. Các từ ngữ, hình ảnh : *gió bắt đầu mạnh – nước biển càng dữ – biển cả muốn nuốt tươi con đê mỏng manh như con mập đóp con cá chim nhỏ bé*.

– HS đọc thầm đoạn 2, trả lời : *Cuộc tấn công dữ dội của cơn bão biển được miêu tả như thế nào ở đoạn 2 ? (Cuộc tấn công của cơn bão biển được miêu tả rất rõ nét, sinh động. Cơn bão có sức phá huỷ tưởng như không gì cản nổi : như một đàn cá voi lớn, sóng trào qua những cây vẹt cao nhất, vụt vào thân dê rào rào ; Cuộc chiến đấu diễn ra rất dữ dội, ác liệt : Một bên là biển, là gió trong một cơn giận dữ điên cuồng. Một bên là hàng ngàn người... với tinh thần quyết tâm chống giữ.)*

– GV hỏi thêm :

+ *Trong đoạn 1 và đoạn 2, tác giả sử dụng biện pháp nghệ thuật gì để miêu tả hình ảnh của biển cả ? (Tác giả dùng biện pháp so sánh : như cơn mập đớp con cá chim – như một đàn cá voi lớn ; biện pháp nhân hoá : biển cả muốn nuốt tươi con dê mỏng manh ; biển, gió giận dữ điên cuồng.)*

+ *Các biện pháp nghệ thuật này có tác dụng gì ? (Tạo nên những hình ảnh rõ nét, sinh động, gây ấn tượng mạnh mẽ).*

– HS đọc thầm đoạn 3, trả lời : *Những từ ngữ, hình ảnh nào trong đoạn văn thể hiện lòng dũng cảm, sức mạnh và sự chiến thắng của con người trước cơn bão biển ? (hơn hai chục thanh niên mỗi người vác một vác củi vẹt, nhảy xuống dòng nước đang cuốn dữ, khoác vai nhau thành sợi dây dài, lấy thân mình ngăn dòng nước mặn – Họ ngụp xuống, trồi lên, ngụp xuống, những bàn tay khoác vai nhau vẫn cứng như sắt, thân hình họ cột chặt vào những cọc tre đóng chắc, dẻo như chèo – đám người không sợ chết đã cứu được quăng dê sống lại.)*

c) *Hướng dẫn HS đọc diễn cảm*

– Ba HS tiếp nối nhau đọc 3 đoạn của bài. GV hướng dẫn để các em đọc diễn cảm thể hiện đúng nội dung từng đoạn theo gợi ý ở mục luyện đọc.

– GV hướng dẫn HS cả lớp luyện đọc và thi đọc diễn cảm một đoạn tiêu biểu trong bài. Có thể chọn đọc đoạn 3.

3. Củng cố, dặn dò

– GV yêu cầu HS nói về ý nghĩa bài văn. (Ca ngợi lòng dũng cảm, ý chí quyết thắng của con người trong cuộc đấu tranh chống thiên tai, bảo vệ dê biển).

– GV nhận xét tiết học.